

Kontroll av internethandel med livsmedel

stockholm.se

Kontroll av internethandel med livsmedel
2014

Dnr:2015-3675

Utgivare: Miljöförvaltningen

Kontaktpersoner:

Robert Rönngren

Imran Salifu

Helena Storbjörk Windahl

Sammanfattning

Handel med tjänster och produkter via internet ökar för varje år. Även handel med livsmedel ökar. Kontrollen över internethandel med livsmedel ligger enligt lagstiftningen främst på de kommunala kontrollmyndigheterna. Livsmedelsverket är den centrala myndigheten som ska leda och samordna kontrollen.

Även om kontroll av internethandel förs fram som ett prioriterat kontrollområde i den fleråriga nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan sker ingen styrning av kontrollen från Livsmedelsverket.

I Sverige sker kontroll av internethandel med livsmedel i mycket liten omfattning från de kommunala kontrollmyndigheterna. Många saknar kunskap om vilka företag som finns i kommunen som bedriver internethandel med livsmedel. Även företagen saknar kunskap om att de ska vara registrerade som livsmedelsverksamheter.

Själva kontrollmetoden för internethandel är svår och skiljer sig från den ordinarie kontrollen som bedrivs på fysiska företag. Om avvikelser påträffats kan det vara svårt att veta vilka sanktioner som ska användas.

Stockholm genomförde, tillsammans med Uppsala, ett projekt under 2014 med syfte att kartlägga internethandel med livsmedel samt att hitta arbetsmetoder och ta fram ett förslag på hur kontroll av internethandel kan vara organiserad i Sverige.

Kartläggning gjordes dels på internetsidor med en direkt koppling till företag, men också genom sökningar på websidor som Blocket och Tradera.

Resultatet visar att en stor andel av de kartlagda företagen inte var registrerade som livsmedelsföretag och således inte var kända av kontrollmyndigheten.

För att kunna bygga upp en väl fungerande kontroll av internethandel med livsmedel krävs en översyn av organisationen av kontrollen. Livsmedelsverket och Konsumentverket måste tydliggöra ansvarsförhållandena mellan de båda verkens kontrollområden. I nuläget är Konsumentverket ansvarig myndighet för marknadsföringen av livsmedel som säljs via internet genom en

överenskommelse med Livsmedelsverket. Konsumentverket saknar emellertid både resurser och sanktionsmöjligheter för att kunna utföra denna uppgift effektivt.

Kontrollen måste även samordnas tydligare och mer aktivt centralt av Livsmedelsverket. Ett förslag till hur kontrollen skulle kunna organiseras utan att nuvarande fördelning gällande kontrollansvaret ändras är följande:

- Livsmedelsverkets roll skulle, utöver planering och samordning och stöd till kommuner, kunna bli att kartlägga och övervaka websidor. Detta skulle kunna ske i en grupp bestående av deltagare från Livsmedelsverket och med experter från kommunerna.
- Kommunernas roll skulle bli att utöva kontrollen och vidta sanktioner eller andra åtgärder mot företag med internethandel.

Kommuner och Livsmedelsverket behöver ha ett nära samarbete för att bygga upp en effektiv och professionell kontroll. Därför behöver det snarast bildas en samrådsgrupp med representanter både kommunala kontrollmyndigheter tillsammans med en kompetent grupp från Livsmedelsverket.

Gruppen behöver sen utarbeta planer för vilka aktiviteter som ska prioriteras inom området.

Stockholms fortsatta arbete med kontroll av internethandel är avhängt de beslut om organisation som fattas på central nivå.

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Bakgrund	7
1.1 Internethandel	7
1.1.1 <i>En växande marknad</i>	7
1.1.2 <i>Utbud</i>	7
1.2 Internethandel med livsmedel	8
1.2.1 <i>Försäljning via websidor</i>	8
1.2.2 <i>Försäljning via Blocket och Tradera</i>	8
1.2.3 <i>Sociala medier</i>	8
1.3 Kontroll av internethandel i Sverige	9
1.3.1 <i>Myndigheter</i>	9
1.3.2 <i>Kommunalt ansvar för kontroll av internethandel</i>	10
1.4 Kontroll av internethandel i andra medlemsstater	11
1.4.1 <i>Tyskland</i>	11
1.4.2 <i>Danmark</i>	11
1.4.3 <i>Holland</i>	12
1.4.4 <i>Storbritannien</i>	12
1.5 FLEP	13
2 Syfte och problemställningar	14
2.1 Syfte	14
2.2 Problemställningar	14
2.3 Revidering av syfte	14
3 Genomförande	16
3.1 Deltagare	16
3.2 Tid och resurser	16
3.3 Metod	16
3.3.1 <i>Undersökningsmetodik</i>	16
3.3.2 <i>Avgränsningar</i>	17
3.4 Urval av sökord	17
3.4 Teknik	18
3.4.1 <i>Sökteknik</i>	18
3.4.2 <i>Verktyg</i>	18
3.4.3 <i>Arkivering av resultat</i>	19
3.5 Åtgärder vid fynd	19
4 Resultat	21
4.1 Resultat kartläggning Stockholm	21
4.2 Resultat Uppsala	23
4.2.1 <i>Arbetsätt och avgränsning</i>	23
4.2.2 <i>Kartläggning Tradera, Blocket och Facebook</i>	23
4.3 Analys av resultat	24
4.3.1 <i>Genomförande i enlighet med planen</i>	24
4.3.2 <i>Brister i resultatet</i>	25
4.3.3 <i>Darknet</i>	26
4.4 Livsmedelsverkets arbete	26

5	Diskussion	27
6	Framtida kontroll	29
6.1	Ny lagstiftning	29
6.1.1	<i>Ny informationsförordning</i>	29
6.1.2	<i>Ny kontrollförordning</i>	29
6.2	Organisation av kontrollen i Sverige	30
6.2.1	<i>Förslag ansvarsfördelning</i>	30
6.2.2	<i>Förslag arbetssätt</i>	31
6.2.3	<i>Förslag prioriterade arbetsinsatser</i>	31
6.4	Kontroll i Stockholm	32
7	Bilagor	33
	Bilaga 1 - Ordlista	33

1 Bakgrund

1.1 Internethandel

1.1.1 En växande marknad

Handel med varor och tjänster via internet är idag en av de snabbast växande marknaderna. Enligt Stiftelsen för internetinfrastrukturs årliga rapport om svenskars internetvanor, ”Svenskarna och internet 2014”, har tre av fyra svenskar handlat via internet under de senaste fem åren. Sverige ligger i topp i Europa tillsammans med länder som Storbritannien, Danmark och Norge.

USA är fortfarande det ledande landet då det gäller handel via internet och där är marknaden och utbudet med varor och tjänster mer utvecklade än i Sverige.

Enligt ”E-barometern” för 2014 som årligen ges ut av PostNord i samarbete med Svensk Digital Handel och HUI Research så ökade den svenska detaljhandels försäljning över internet med 16 procent under 2014. Omsättningen av e-handel med varor i Sverige var så hög som 42,9 miljarder kronor och stod därmed för 6,4 procent av den totala omsättningen inom svensk detaljhandel.

Handel via internet är global vilket innebär att de varor och tjänster som säljs inte alltid kommer från det land där köparen är. Enligt ”E-barometern” handlade svenska konsumenter varor från utlandet för 11,5 miljarder kronor under 2014. De länder som flest e-handlade varor från var Storbritannien, följt av USA, Tyskland och Kina. svensk e-handelsexport så går den främst till de nordiska länderna; Norge, Finland och Danmark.

1.1.2 Utbud

De produkter som svenskar handlar mest på nätet är hemelektronik, kläder och skor (”E.barometern” för 2014).

Enligt D-food Index Q3 2014, en undersökning av Svensk Digital Handel tillsammans med HUI Research för 2014 års tredje kvartal, så ökade svenskars handel med mat via internet med 46 % i försäljningssiffror. Det som nämns i rapporten är de färdiga matkassarna samt aktörer som säljer livsmedel för självplock (livsmedelsbutiker på internet). Dock säljs även andra livsmedel såsom kosttillskott via internet.

1.2 Internethandel med livsmedel

1.2.1 Försäljning via websidor

Försäljning av livsmedel via internet kan ske på flera olika sätt. De traditionella websidorna är vanligast och företag med försäljning via websidor kan delas upp i två olika typer:

- Företag som endast, via försäljning från en webbutik, förmedlar livsmedel från ett annat företag med lagerhållning till en kund. Dessa benämns som matmäklare och har en adress där företaget är lokaliserat.
- Företag som säljer livsmedel via internet, men som även har en anläggning i form av en fysisk butik eller ett lager. Dessa kan dels ha en adress där själva företaget är lokaliserat, men också en adress där butiken/-erna eller lagret/-ren är lokaliserade.

Att dessa två typer av företag med försäljning via internet finns är viktigt att ha i åtanke då det gäller myndighetens kontroll av företag med försäljning av livsmedel via internet.

1.2.2 Försäljning via Blocket och Tradera

I länder där försäljningen av livsmedel via internet är stor såsom i USA och Storbritannien förekommer en stor del av försäljningen via websidor som E-bay och amazon.com. Amerikanska amazon.com är världens största nätbutik och har i sitt sortiment 100 000-tals olika livsmedel.

E-bay är en nätauktion samt shoppingwebbplats där folk och företag köper och säljer ett brett utbud av varor och tjänster världen runt. Svenska e-bay kallas för Tradera och har idag inte något större utbud av livsmedel även om försäljning av livsmedel förekommer.

I Sverige är Blocket.se en populär websida där företag och privatpersoner kan sälja olika typer av varor och tjänster. Även om Blocket.se inte traditionellt varit förknippat med försäljning av livsmedel så förekommer detta, både från företag och från privatpersoner.

1.2.3 Sociala medier

Sociala medier, såsom Facebook, Twitter, Instagram och olika typer av diskussionsforum används idag på många olika sätt och marknadsföring och försäljning av livsmedel via internet är ett av dem.

De flesta företag har egna Facebook-sidor som en del av marknadsföringen och en del har även egna Twitter-konton och Instagram-konton. På dessa hänvisas konsumenten till websidan där företaget säljer den aktuella produkten. Det förekommer dock försäljning även på andra sätt.

Ett exempel kan vara ett viktminskningspreparat eller ett kosttillskott som marknadsförs och även säljs i en Facebook-grupp. Gruppen kan vara startad av företaget som ligger bakom försäljningen eller av en vanlig användare. Via diskussioner om produktens verkan marknadsförs produkten och ju mer gruppen växer desto större marknadsföring och försäljning. En del av dessa grupper är slutna och man kan behöva få en inbjudan för att få delta.

Spridning av information om produkter (livsmedel) via olika diskussionsforum är också en del i marknadsföringen. I diskussionsforum som rör träning och kost diskuteras olika viktminskningspreparat och kosttillskott och i inlägg läggs även länkar till websidor med försäljning in.

Då det gäller försäljning via sociala medier så är det ett mycket svårt område att kontrollera.

1.3 Kontroll av internethandel i Sverige

1.3.1 Myndigheter

I Sverige är kontrollen av internethandel med livsmedel inte organiserad på nationell nivå och på Livsmedelsverket finns ingen samordning av internethandel. Kontrollansvaret för livsmedel som säljs via internet faller på den kommun där företaget som bedriver internethandel finns. Detta i enlighet med 23 och 25 §§ Livsmedelsförordningen (SFS 2006:813) där fördelningen mellan svenska kontrollmyndigheter på livsmedelsområdet framgår.

Då det gäller försäljning av livsmedel via internet finns det dock flera andra myndigheter som är inblandade.

Konsumentverket har sedan flera år tillbaka, i en överenskommelse mellan Livsmedelsverket och Konsumentverket, kontrollansvaret för marknadsföringen av livsmedel. När det gäller handel med livsmedel via internet innebär det i realiteten att Konsumentverket ansvarar för att kontrollera att det som skrivs om produkter (livsmedel) på websidor är korrekt. När det gäller själva märkningen på produkten och innehållet i produkten så är det den

behöriga livsmedelskontrollmyndigheten som är ansvarig – i de allra flesta fall kommunerna.

Många av de produkter som säljs via internet är så kallade ”gränslandsprodukter”. Gränslandsprodukter är ett begrepp som används om produkter som tangerar att vara läkemedel, men som säljs som livsmedel. Den behöriga kontrollmyndigheten för kontroll av läkemedelsförsäljning är Läkemedelsverket.

En del av de livsmedel som köps in via internet kan komma från andra länder. Då det gäller kontroll vid gränsen är främst vid handel med tredje land eftersom marknaden inom EU är fri.

1.3.2 Kommunalt ansvar för kontroll av internethandel

Kommunerna är de behöriga myndigheterna för kontroll av internethandel med livsmedel.

I livsmedelskontrollkedjan är det Livsmedelsverkets uppgift att samordna kontrollen. Detta gör de bland annat genom den fleråriga nationella kontrollplan som årligen uppdateras. I planen för 2013-2016 hade Livsmedelsverket identifierat internethandel som en särskild aktivitet. Målet för aktiviteten var att senast 31/12 2016 ska kontrollen ha utvecklats och genomförts inom områden som är eftersatta. Då det hittills saknats en samordnande funktion på Livsmedelsverket för detta är det oklart hur detta mål ska nås.

När det gäller den kommunala kontrollen så ska kommunen, för att kunna utöva kontroll, ha kännedom om vilka livsmedelsföretag som finns i kommunen. Många livsmedelsföretag som enbart bedriver handel med livsmedel via internet är inte registrerade som livsmedelsföretag och har således inte underrättat den lokala kontrollmyndigheten i enlighet med artikel 6 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien.

En stor del av livsmedlen som säljs via internet är kosttillskott, viktminskningspreparat eller sportrelaterade produkter. Inom dessa grupper förekommer produkter innehållandes skadliga substanser. Att denna marknad är mindre kontrollerad än den försäljning som sker i butik och annan detaljhandel möjliggör försäljning av produkter som sannolikt skulle läkemedelsklassas eller klassas som hälsofarlig vara och förbjudas.

1.4 Kontroll av internethandel i andra medlemsstater

1.4.1 Tyskland

I Tyskland är livsmedelskontrollen uppdelad på flera nivåer liksom i Sverige. Det finns en central nivå, en regional nivå i form av 16 förbundsländer och en lokal nivå med städer eller sammanslagningar av städer.

Kontrollen av internethandel startade i projektform 2011 genom en centralt placerad enhet på tre personer. Enheten har arbetat genom följande plan:

- Aktivt söka upp och kartlägga websidor som säljer livsmedel
- Tillse att samtliga verksamhetsutövare som påträffas vid sökningar är registrerade eller registreras
- Arbeta med att ta fram ett sigill för säker internethandel (i samarbete med de företag som erbjuder säker internetbetalning)
- Informationsinsatser om internetförsäljning av livsmedel till konsumenter och företag
- Deltagande i arbetsgrupper på EU-nivå för en säker handel på internet

Arbetet som bedrivits har varit lyckosamt och projektet har förlängts. Under våren 2014 hade projektet vuxit och gruppen bestod av sju personer med en placering på den centrala myndigheten finansierad av samtliga 16 förbundsländer.

Själva kontrollen med möjlighet att vidta åtgärder och sanktioner ligger inte på central nivå utan på regional och lokal nivå. Därför arbetar gruppen dels med kartläggande sökningar och dels med granskningar av sidor utifrån tips från de regionala och lokala myndigheterna.

1.4.2 Danmark

I Danmark arbetar gruppen som har hand om kontroll av internethandel med livsmedel i anslutning till ”Rejseholdet” som är Danmarks speciella grupp som arbetar med fusk och livsmedelsbrott på Fødevarestyrelsen. Gruppen är placerad i Köpenhamn, men har möjlighet att arbeta runtom i hela Danmark.

Internethandelskontrollgruppen arbetar riskbaserat och många ärenden som tas upp rör försäljning av kosttillskott. Då Rejseholdet

arbetar i samarbete med flera danska myndigheter såsom polisen skattemyndigheten och tullmyndigheten så öppnar det upp för en effektiv kontroll av försäljning av livsmedel via internet.

1.4.3 Holland

I Holland ligger kontroll av internethandel på central nivå. Man har arbetat aktivt med kontroll av internethandel sedan 2011.

Flera större kontrollprojekt har bedrivits, bland annat 2012 då man gjorde en större granskning av 30 större internethandelsaktörer. Kartläggningar har också gjorts för att se hur andelen företag som säljer livsmedel via internet ändras. Vid en kartläggning gjord 2013 konstaterades att, av de 300 websidor som hittades några månader tidigare, fanns endast 200 websidor kvar på befintlig webadress. Det visar att antalet websidor inte är konstant utan marknaden är föränderlig.

1.4.4 Storbritannien

Kontrollen av internethandel i Storbritannien är den mest utbyggda i Europa idag. Dock sker kontrollen inte av en myndighet specialiserad på livsmedel utan av organisationen Trading Standards Institute.

Kontrollen bedrivs genom hela kedjan från ”webhotell” till säljare till betalingsföretag till konsument. Bland annat arbetar man med informationsinsatser på alla nivåer för att sprida information om säker internethandel.

En del av arbetet går ut på att stänga websidor som säljer olagliga produkter genom ”frivillig stängning”. För att stänga en websida kontaktas ett webhotell som informeras om att de är värd för en websida för ett företag säljer olagliga varor. Webhotellet stänger då sidan i de allra flesta fall och myndigheten behöver inte ta till några andra åtgärder. Metoden är mycket effektiv och tidsbesparande enligt gruppen som arbetar med detta.

Även Storbritannien arbetar med ta fram ett sigill för säker internethandel (i samarbete med de företag som erbjuder säker internetbetalning). Arbetsmetoden går ut på att för att ett företag ska få använda sig av säker internethandelsbetalning så ska de kunna visa att de står under kontroll av en myndighet (exempelvis är registrerade som livsmedelsföretag).

1.5 FLEP

FLEP e-commerce group är den samarbetsgrupp på EU-nivå där medlemsstater träffas för att utbyta idéer och utveckla kontrollen av internethandel med livsmedel.

FLEP står för Food Law Enforcement Practitioners. Gruppen för e-commerce eller internethandel startades 2010. Gruppen har hittills haft ett-två möten per år och i juni 2015 kommer Sverige att vara värd.

Gruppen har hittills arbetat med och uppnått följande:

- Tagit fram en utbildning inom BTSF-programmet (EU-kommissionens Better Training for Safer Food, ett utbildningsprojekt med syfte att utveckla kompetensen inom livsmedelskontroll i samtliga medlemsstater) för kontroll av internethandel.
- Lagt förslag på ändringar som behöver göras i samband med översynen av kontrollförordningen (882/2004), såsom:
 - möjlighet att stänga ner webbsidor
 - möjlighet att ta ut officiella prover genom anonyma inköp från internethandelsbutiker
- Utbyte av erfarenheter för att utveckla kontrollen.
- Pågående arbete för ett EU-gemensamt system för säker internethandel.
- Gemensamma kontrollinsatser av webbsidor med försäljning som riktar sig till flera medlemsstater.

Gruppen är främst till för de som direkt arbetar med kontroll. Livsmedelskontrollen i Stockholm har därför deltagit i gruppen som representant för Sverige. I de flesta andra medlemsstater ligger kontrollen av internethandel med livsmedel på en mer central nivå och representanter från de andra medlemsstaterna kommer främst från de centrala myndigheterna.

2 Syfte och problemställningar

2.1 Syfte

Projektet "Kontroll av internethandel 2014" har haft följande syften:

1. Kartlägga internhandeln som är baserad i Sverige och få en uppfattning om vilken omfattning den har.
2. Kartlägga hur kontrollen av internethandel fungerar i andra medlemsstater.
3. Ta fram ett system för kontroll av internethandel i Sverige som fungerar för svenska kontrollmyndigheter.
4. Informera verksamhetsutövare att de, som livsmedelsföretag, är skyldiga att registrera sin verksamhet hos ansvarig kontrollmyndighet.
5. Hitta samarbetsformer för kontroll av internethandel mellan de svenska myndigheter som är berörda.

2.2 Problemställningar

Då, i stort sett, ingen kontroll bedrivits inom området i Sverige och projektet behövde avgränsas för att inte sväva ut så sattes ett antal frågeställningar upp som hjälp för att hålla kursen:

- Hur många företag erbjuder livsmedel till försäljning via internet och har sin verksamhet i Sverige?
- Hur många av dessa är registrerade som livsmedelsverksamhet?
- Känner verksamheterna till att de ska vara registrerade?
- I UK sker exempelvis försäljning via E-bay och Amazon, men finns motsvarande i Sverige såsom försäljning via Blocket eller Tradera?
- Hur kan kontrollen ske på ett bra sätt? I Sverige saknas en samordnande nationell behörig myndighet för internethandel. Kontrollen ligger istället på kommunal nivå och ska utgå från att det företag som har en hemsida för internethandel ska registrera sig hos den kommun de är verksamma.

2.3 Revidering av syfte

Under projektets gång reviderades syftet och tydligare avgränsningar gjordes. Detta eftersom internethandel är ett stort område att ta sig an och de avsatta resurserna saknades.

Delar av syftet innehöll även frågor som bedöms ligga på en central nivå snarare än kommunal nivå.

Efter en utvärdering av syftet i augusti 2014 avgränsades syftet till följande:

1. Kartläggning av internhandeln med livsmedels utbredning i Sverige.
2. Genom kartläggning hitta fungerande arbetsmetoder för kontroll av internethandel.
3. Ta fram ett förslag på system för hur kontroll av internethandel med livsmedel bör bedrivas i Sverige (utifrån underlag från andra medlemsstater och erfarenheter av kontrollen i Sverige).

3 Genomförande

3.1 Deltagare

Projektet har bedrivits som ett samarbetsprojekt mellan Stockholm och Uppsala. Uppsala har arbetat med följande:

- Framtagande av checklista för kontroll
- Framtagande av informationsmaterial till verksamhetsutövare med internethandelsförsäljning
- Kartläggning av försäljning av kosttillskott på Facebook och Tradera
- Granskning av kosttillskott med otillåtna substanser som säljs via Facebook och Tradera
- Framtagande av system för registrering av internethandelsföretag

3.2 Tid och resurser

Projektet har bedrivits under hela 2014 av Stockholm och Uppsala. Uppsala kommer att fortsätta med arbetet under 2015.

Stockholms tidsplan:

- **Januari:** Uppstartsmöte med Livsmedelsverket och Läkeemedelsverket
- **Februari:** Studiebesök i Tyskland
- **Februari-november:** Sökperioder (kartläggning och granskning av websidor). Mellan varje period har en sammanställning av aktuella fynd skett.
- **Maj:** Information om kontroll av internethandel på Svensk Egenvård (Kosttillskottsbranschen) årsmöte
- **Augusti:** Utvärdering och avstämning tillsammans med Uppsala och Livsmedelsverket

3.3 Metod

3.3.1 Undersökningsmetodik

Klassisk undersökningsteknik användes för att undersöka och kartlägga handel av livsmedelsprodukter via internet i Sverige, ut ur följande frågeställningar:

Vem?

Vem är säljaren?

Vem är den ”webhosten” som hyr ut internetplatsen till säljaren?

Går det att koppla till en verksamhetsutövare i Sverige?

Vilka andra är inblandade?

Vad?

Vilka produkter som säljs?

Säljs otillåtna produkter som kan vara skadliga för hälsan eller på annat sätt klassas som osäkra livsmedel?

När?

När publicerades websidan?

Pågår försäljning?

Hur?

Hur säljs livsmedelsprodukter?

Hur programmerades sidan?

Hur sker transaktioner?

Hur sköts försäljningen?

Var?

Var finns den som säljer livsmedlet?

Går det att koppla till en verksamhetsutövare i Sverige?

3.3.2 Avgränsningar

Sökning av internetsidor med försäljning av livsmedel utfördes av livsmedelskontrollen Stockholms Stad. Sökning på marknadsplatser såsom Blocket, Tradera och Facebook utfördes av livsmedelskontrollen på Uppsala kommun.

Olika sökmotorer, både kända (Google, Bing, Yahoo) och okända användes för att söka med utvalt sökord

3.4 Urval av sökord

Då internet är en enorm handelsplats så har valet av sökord varit mycket viktigt för att få fram relevanta resultat. Val av sökord har också lett till avgränsningar vilket i sin tur kan påverka resultatet negativt.

Sökorden gavs en prioriteringsordning utifrån risk. Ord som gällde substanser som är förbjudna att sälja som livsmedel och liknande prioriterades högt.

För att välja sökord har följande källor valts:

- RASFF
- Sökord från kosttillskottsgruppen (internt)

- Sökord via omvärldsbevakning (Livsmedelsverket, media, andra medlemsstater etc)

Samtliga sökord sparades i en excelfil som var grunden för sökningarna. I excelfilen fördes även resultaten från sökningarna in.

3.4 Teknik

3.4.1 Sökteknik

Sökning skedde på sökmotorerna med utvalda sökorden. Eftersom sökmotorerna kan returnera ett brett resultat användes sökorden i olika former, kombinationer och fraser för att definiera sökresultatet.

Ett plustecken användes för att försöka ta fram önskade sökträff, och ett minustecken användes för att filtrera bort oönskade resultat exempelvis ”synefrin”+”webshop” eller ”fri leverans ”.

En sökning med t.ex. ”senna te” kan returnera oönskade resultat om den brasilianska racerföraren Ayrton Senna, såväl böcker om honom. En sökning däremot med ”senna” + ”te” – ”Ayrton” returnerar sökresultat gällande senna te, och inga resultat om racerföraren.

Ett citattecken användes utanför fraser för att försöka ta fram en exakt sökträff, t.ex. ”dopingklassat kosttillskott”.

Alla sökmotorer som användes vid projektet möjliggör avancerad sökning och detta utnyttjades vid komplicerade sökningsmoment.

3.4.2 Verktyg

Webbläsarna Firefox och Google Chrome användes under sökningar. För att underlätta sökningen, skydda sökdatan och säkerställa anonymitet användes särskilda program som kallas för ”tillägg” eller ”extensions” under sökning. Dessa program beskrivs i tabeller.

Tabell 1: Användbara verktyg vid sökningar på internet

Tillägg	Funktion
Fast Dial	visuellt sparande display på favoritwebbplatser.
Create PDF	konverteringsprogram för att spara webbsidor till PDF filer
Flagfox	visar en landsflagga för den besökta webbservers plats
Foxy Spider	web crawler som samlar in information från webbsidor automatiskt
Ghostery	avslöjar vilka webbplatser som övervakar besökaren
Geotool	karta över staden som servern finns
Whois	information om domainägare
Wayback Machine Internet Archive	Ett digitalt arkiv av World Wide Web och annan information på internet
Awsome screenshot	fångar en hel, eller delar av en webbsidavid ett givet ögonblick och sen sparar till pdf.

3.4.3 Arkivering av resultat

Sökningar på samtliga webbsidor som besöktes sparades till pdf-filer och arkiverades på en särskild extern hårddisk.

Sidorna sparades som pdf genom ett plug-in i webbläsaren Firefox. De delar av sidorna som pdf:ades var framsidan, en sida i själva butiken (om detta befanns vara relevant) samt en sida där kontaktuppgifterna till företaget var synliga. I vissa fall har pdf:er av sökresultat från till exempel hitta.se eller allabolag.se också sparats, där företagets kontaktuppgifter inte funnits att tillgå på hemsidan.

Pdf-filerna av webbsidorna sparades till en mapp på den externa hårddisken med samma sifferkod som sökningen (till exempel 14.1.5 för: År 2014, sökordet kosttillskott 1, sökning nummer 5).

3.5 Åtgärder vid fynd

Inledningsvis skapades en åtgärdsplan för hur Stockholm skulle agera vid olika typer av fynd. Denna plan följdes dock inte alltid då det i vissa fall saknades tid.

Prioriteringen låg dock på att kontakta de aktuella kontrollmyndigheterna (kommunerna) med information om att vilka fynd som gjorts i samband med sökningar.

Tabellen för åtgärder vid fynd är dock ett bra arbetsverktyg att ta med i det fortsatta arbetet med kontroll av internethandel.

Tabell 2: Åtgärder och kontaktvägar vid fynd av websidor med handel med livsmedel

Typ av sida	Åtgärd
Sidor där verksamhetsutövaren går att identifiera och är lokaliserad i Stockholm.	Verksamhetsutövaren kontaktas för att registreras. Om ingen registrering inkommer på två veckor registreras verksamheten utifrån de uppgifter som finns om företaget. Kontroll av verksamhetens försäljning påbörjas.
Sidor där verksamhetsutövaren går att identifiera och är lokaliserad i en annan kommun i Sverige.	Information till den aktuella kommunen.
Sidor där verksamhetsutövaren går att identifiera, men där verksamhetsutövaren är lokaliserad i en annan medlemsstat.	Information till den behöriga myndigheten i den aktuella medlemsstaten. Kopia på informationen skickas till Livsmedelsverket
Sidor där verksamhetsutövaren inte går att identifiera eller bedöms finnas i ett tredje land.	Information till Livsmedelsverket.
Om de websidor som kontrolleras innehåller något som bedöms vara olagligt skickas en anmälan till polisen.	
Om en websida säljer livsmedel som kan klassas som läkemedel skickas information till Läkemedelsverket.	

4 Resultat

4.1 Resultat kartläggning Stockholm

Kartläggningen av försäljning av livsmedel till svenska konsumenter via internet begränsades till sökningar efter websidor på svenska och där företaget bakom försäljningen företrädevis var svenskt, det vill säga kunde anses ligga under svenskt kontrollansvar.

Vid sökningarna påträffades 249 olika företag fördelade på 85 olika kontrollmyndigheter. Antalet träffar på sökord var fler, men en del företag står bakom flera olika websidor med försäljning av livsmedel.

Tabell 3: Sammanställning antal träffar per kontrollmyndighet (för de med tre eller fler träffar)

Kommun	Antal träffar	Ej registrerade livsmedelsföretag	Kommentar
Stockholm	52	27	
Göteborg	13	4	
Malmö	9		ej svarat
Solna	8		ej svarat
SMOHF	7		ej svarat
Helsingborg	5	1	
Jönköping	4		ej svarat
Borlänge	3	3	
Falun	3		ej svarat
Kristianstad	3	0	
Karlstad	3	0	
Nacka	3	1	
Norrköping	3		ej svarat
Trelleborg	3		ej svarat
Trollhättan	3	0	
Uppsala	3	3	
Livsmedelsverket	3	0	
Västerås	3	0	

Övriga kommuner hade två eller färre träffar.

16 företag befanns ligga i andra länder än Sverige, sex av dessa låg på okänd ort med hemsidan på en server utanför Sverige.

Som tabellen visar var en stor andel av de påträffade företagen ej registrerade som livsmedelsföretag.

I Stockholm gjordes 52 träffar och av dessa var 27 ännu ej registrerade som livsmedelsföretag.

Sökordet ”kosttillskott” gav överlägset flest träffar med ett resultat där 142 företag hittades. Insamlandet fick avbrytas på grund av tidsbrist. 54 av dessa kosttillskotts företag är bekräftat registrerade hos en kontrollmyndighet. 18 företag var inte registrerade och 50 företag saknas det uppgifter om då de aktuella kommunerna ej återkopplat. Övriga ligger antingen utomlands eller på okänd ort.

Tabell 4: Sammanställning antal träffar per sökord i bokstavsordning

Sökord	Totalt antal relevanta resultat
Kosttillskott	142
Aegelin	1
Apotek	5
Aromatashämmare	1
Delikatess	2
Dendrobium	7
DMAA	1
DNP	2
Epimedium	3
Gourmet matkasse	5
Gourmetmat	5
Matkasse	23
Maxidus	1
Näringsterapeut	5
Sildenafil	2
Synefrin	9
Viltkött	11
Vin	7
Vitaminer	10
Öl	3

Kommuner som svarat på vårt utskick har antingen bekräftat att företaget är registrerat eller registrerat företaget i fråga.

4.2 Resultat Uppsala

4.2.1 Arbetssätt och avgränsning

Under år 2014 avsattes cirka 150 timmar på miljöförvaltningen i Uppsala kommun för projektet.

Projektet fokuserade främst på att kartlägga internetförsäljning av kosttillskott och metoden för kartläggningen var en förenklad variant av den som användes av Stockholm.

Fokus lades framförallt på Tradera och Blocket, men sökningar gjordes även på Facebook.

Utöver kartläggningen påbörjades ett utvecklingsarbete med att ta fram metoder för användning av internet som redskap i den offentliga kontrollen. Checklistor och arbetsinstruktioner arbetades fram och ett arbete med att ta fram informationsmaterial som riktar sig till matmäklare och verksamheter med försäljning via internet påbörjades.

4.2.2 Kartläggning Tradera, Blocket och Facebook

På auktionssidan Tradera noterades framförallt annonser för kosttillskott, téer och torkade frukter. I flertalet annonser fanns hälsopåståenden och näringspåståenden med utlovande av exempelvis ökad fertilitet, en lust-/ potenshöjande effekt, ökad viktninskning och större effekt av träning.

På annonssidan Blocket fanns enstaka annonser med försäljning av kosttillskott. Däremot fanns det ett stort utbud av annonser med försäljning av kött. Det fanns även annonser gällande försäljning av torkad svamp, té av torkad sprängticka, bär och honung. I vissa fall hade försäljaren använt sig av olika typer av närings- och hälsopåståenden.

Eftersom miljöförvaltningen i Uppsala kommun inte har något Facebook-konto, genomfördes bara sökningar via Google i form av ordet ”Facebook” i kombination med respektive sökord. Samtliga träffar gick till etablerade återförsäljare av kosttillskott.

Tabell 5: Sammanställning av sökord med flest träffar på respektive internetsida vid ett söktillfälle.

Försäljningsplats/tjänst	Sökord	Antal annonser
Tradera	Kosttillskott	140
	Vitaminer	176
	Te	44
Blocket	Kött	144
	Korv	11
	Delikatess	6
	Te	8
Facebook (via Google)	Kosttillskott	7

Totalt återfanns 84 annonsörer. I 29 fall var det uppenbart att försäljaren inte enbart handlade med enstaka produkter. I dessa fall skickades en e-post till berörd kommun med information om försäljaren och en förfrågan om den aktuella verksamheten var registrerad hos myndigheten.

I återkopplingen från de kontaktade kommunerna framgick följande (av totalt 29 säljare):

- Sex företag var redan registrerade
- Sex företag bedömdes ej omfattas av krav på registrering
- Två företag är under registrering
- Ett företag omfattades av krav på registrering, men upphörde med försäljningen
- Ett företag gick inte att återfinna
- Fyra företag var ej registrerade, men kommunen skulle undersöka frågan

Då det gäller resterande nio företag har de aktuella kommunerna ännu ej återkopplat resultatet.

4.3 Analys av resultat

4.3.1 Genomförande i enlighet med planen

De grundläggande syftena i planen var:

1. Kartlägga internethandeln som är baserad i Sverige och få en uppfattning om vilken omfattning den har.
2. Kartlägga hur kontrollen av internethandel fungerar i andra medlemsstater.
3. Ta fram ett system för kontroll av internethandel i Sverige som fungerar för svenska kontrollmyndigheter.

4. Informera verksamhetsutövare att de, som livsmedelsföretag, är skyldiga att registrera sin verksamhet hos ansvarig kontrollmyndighet.
5. Hitta samarbetsformer för kontroll av internethandel mellan de svenska myndigheter som är berörda.

Som nämnts tidigare reviderades syftet till att mer beröra kartläggning av internethandeln i Sverige och att ta fram ett förslag på arbetsmetod och system för hur kontroll av internethandel med livsmedel bör bedrivas i Sverige.

Ett av huvudskälen till revidering av syftet var att avsaknad av resurser i form av tid. Kartläggningen visade sig ta betydligt mer tid i anspråk än vad som uppskattats i projektets början.

Även om information till verksamhetsutövarna är en mycket viktig del vid kontroll av internethandel så prioriterades detta bort.

Även syftet som berörde att hitta samarbetsformer togs bort. Samarbete mellan myndigheter måste ske från central nivå och är därför något som Livsmedelsverket måste ha med i sitt fortsatta arbete med kontroll av internethandel.

4.3.2 Brister i resultatet

Att kartlägga all försäljning av livsmedel som sker till konsumenter i Sverige är ett arbete som är enormt tidskrävande. Dels för att försäljningen är så omfattande och dels för att den är föränderlig. Den undersökning som Holland genomförde 2013 visade att websidor med internethandel inte är beständiga. På några få månader hade antalet websidor med samma adress minskat från 300 till 200. Om en websida kartläggs under en del av året är det med andra ord inte säkert att den finns kvar några månader senare. Kartläggning av websidor ska därför ses som en indikation på ett momentant läge.

Den kartläggning som gjordes utgick från sökord som till att börja med utgick från risk. I och med att sökord används så finns en stor risk att flera websidor med försäljning av livsmedel ”missas” och inte kommer med i kartläggningen.

Resultatet på närmare 250 fynd av företag med internethandel med livsmedel är således inte en rättvisande siffra, men om resultatet kopplas till att en stor andel av dessa företag inte var registrerade innan kartläggningen så visar det att det finns ett stort behov av fortsatt kartläggning och kontroll.

4.3.3 Darknet

Darknet är den avsiktligt dolda delen av internet och består krypterade nätverk som isolerar sig från vanliga internet, och kan därmed inte visas av standard sökmotorer som Google. Detta gör att Darknet är osynlig för vanliga nätbesökare, och är tillgänglig endast med särskild programvara. Dessa egenskaper gör Darknet till en idealisk svartmarknad där oseriösa företag kan sälja farliga, olagliga produkter. Företag och individer som säljer livsmedel inom Darknet-nätverket kunde naturligtvis inte omfattas av kartläggningen.

4.4 Livsmedelsverkets arbete

I maj 2014 anställdes en så kallad Livsmedelsombudsman vars tjänst var tänkt att dels ta emot klagomål och anmälningar om oegentligheter inom livsmedelsområdet från privatpersoner, företag och liknande och dels arbeta med internethandel av livsmedel.

Vid avstämningen som hölls i augusti mellan Stockholm, Uppsala och Livsmedelsverket framkom att den del av Livsmedelsombudsmannens tjänst som var tänkt att arbeta med internethandel av livsmedel varit mycket begränsad.

Under hösten 2014 arbetade Livsmedelsverket med en plan för hur internethandel skulle kunna organiseras nationellt.

I januari 2015 sammankallade Livsmedelsverket till en så kallad LOTS (Logiskt TillvägagångsSätt – en metod för bland annat planering) för att starta upp arbetet på nytt med hur kontroll av internethandel ska bedrivas och samordnas. Dagen utmynnade i följande förslag till fortsatt arbete:

- Livsmedelsverket och Konsumentverket kommer att träffas snarast för att ompröva överenskommelsen gällande kontrollansvar av information om livsmedel vid internetförsäljning.
- En överlämning av Uppsala och Stockholms arbete kommer att ske.
- En samrådsgrupp med representanter från kommuner och Livsmedelsverket som ska fungera som stöd för arbetet med internethandel kommer att sättas samman.
- En samordande funktion för kontroll av internethandel ska tillsättas på Livsmedelsverket.

Någon tidsplan för när detta ska vara klart är ännu inte satt.

5 Diskussion

Grundförutsättningarna för kontroll av internethandel i Sverige är inte optimala:

- Livsmedelsförordningen fördelar ansvaret för kontroll av internethandel på 290 kommuner.
- Kontrollansvaret gällande information om livsmedel är oklart i och med uppdelningen som gjordes mellan Livsmedelsverket och Konsumentverket.
- Central samordning och vägledning saknas.

Kontrollen av internethandel med livsmedel är något som måste prioriteras i Sverige. Många kommuner är fortfarande inte medvetna om att kontroll ska bedrivas även av internethandelsföretag vilket gör att det finns okontrollerade internethandelsbutiker som har möjlighet att sälja livsmedel till konsumenter som kan vara skadliga eller där konsumenten blir lurad.

Själva kontrollmetoden för internethandel är annorlunda och skiljer sig från den ordinarie kontrollen som bedrivs på fysiska företag. Om avvikelser påträffats kan det vara svårt att veta vilka sanktioner som ska användas.

För att kontrollen i Sverige ska kunna vara effektiv och professionell krävs en stark samordning. I dagsläget saknas denna samordning från Livsmedelsverket.

Livsmedelsverket har startat en översyn av den överenskommelse som funnits mellan Konsumentverket och Livsmedelsverket gällande kontrollansvar av information vid försäljning av livsmedel via internet. Det är ett första steg, men det är fortfarande oklart hur lång tid det kommer att ta att ändra på överenskommelsen.

I den fleråriga nationella kontrollplanen för 2013-2016 hade Livsmedelsverket identifierat internethandel som en särskild aktivitet. Målet för aktiviteten var att senast 31/12 2016 ska kontrollen ha utvecklats och genomförts inom områden som är eftersatta. I den reviderade plan som utkom i början av 2015 och som gäller för 2015-2018 kvarstår internethandel som en särskild

aktivitet. Det finns dock ingenting nämnt om hur denna aktivitet ska omhändertas eller vem som ansvarar för att se till att något händer på området.

Försäljning av livsmedel via internet är ett område som hittills är okontrollerat, dels på grund av svårigheter i kontrollen, men främst eftersom kännedom om vilka livsmedelsföretag som ska kontrolleras är låg hos kontrollmyndigheterna. Företagen anmäler inte till kommunerna att de finns, ofta på grund av bristande kunskap.

För att komma tillrätta med detta krävs någon form av kontinuerlig nationell kartläggning och övervakning av websidor som vänder sig till svenska konsumenter. Även informationsinsatser behöver vidtas för att informera företag om att de har en skyldighet att registrera sig som livsmedelsföretag.

6 Framtida kontroll

6.1 Ny lagstiftning

6.1.1 Ny informationsförordning

I december 2014 trädde den nya så kallade informationsförordningen i kraft (Europaparlamentet och Rådets förordning nr 11/2011). Förordningens syfte är att reglera konsumentens rätt till information om livsmedel.

I och med att utvecklingen av försäljning av livsmedel via internet eller annan försäljning via distans utvecklats så innehåller den nya informationsförordningen även regler för distansförsäljning. Enligt artikel 14 i förordningen framgår att samma information som lämnas vid försäljning direkt i exempelvis butik eller liknande ska tillhandahållas vid distansförsäljning. All information ska också finnas med vid leverans av livsmedlet.

Det innebär i praktiken ett tydliggörande att konsumenten har rätt till samma information oavsett om livsmedlet köps in från en butik eller från en internetbutik.

Den överenskommelse som finns mellan Livsmedelsverket och Konsumentverket gällande uppdelningen av kontrollansvar behöver således omprövas. Detta har Livsmedelsverket uppmärksammat och en omprövning är på gång vilket troligtvis kommer att innebära att det fortsättningsvis kommer att vara de behöriga livsmedelskontrollmyndigheternas ansvar – i de flesta fall kommunerna – att kontrollera även informationen om ett livsmedel på internet.

6.1.2 Ny kontrollförordning

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 av den 29 april 2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, den så kallade kontrollförordningen som reglerar hur livsmedelkontroll ska ombearbetas och det pågår för närvarande ett arbete med detta.

Enligt de nya förslag som tagits fram så kommer den nya kontrollförordningen att underlätta kontroll av internethandel på flera sätt. Bland annat har en av sanktionerna som lagts in som förslag varit möjligheten för en kontrollmyndighet att stänga ner websidor. Möjligheten för en kontrollmyndighet att beställa prover anonymt har också funnits som förslag.

Hur det slutliga förslaget kommer att se ut är ännu oklart, men att kontroll av internethandel lyfts in i nya kontrollförordningen är mycket positivt.

6.2 Organisation av kontrollen i Sverige

6.2.1 Förslag ansvarsfördelning

Sveriges system för livsmedelskontroll har likheter med den tyska kontrollen. Tyskland har byggt upp ett väl fungerande system med en grupp som kartlägger och kontrollerar websidor medan de lokala och regionala myndigheterna vidtar åtgärder i form av sanktioner och liknande.

I Sverige skulle ett liknande system kunna byggas upp. Observera att förslaget bygger på att Livsmedelsförordningen med uppdelat kontrollansvar är oförändrat, det vill säga att kontrollansvar av internethandel fortfarande ligger på kommunerna:

Central grupp med följande uppgifter:

- Leda och samordna kontrollen av internethandel i Sverige
- Kartläggning av internethandel med livsmedel
- Se över möjligheten att skapa ett register över websidor med försäljning till svenska konsumenter
- Sökningar på websidor för att undersöka förekomst av försäljning och om avvikelser mot lagstiftningen förekommer
- Information till kommuner om websidor som finns i kommunen samt om åtgärder behöver vidtas där avvikelser förekommer
- Samordning av kontroll av internethandel (samrådsgrupp tillsammans med kommuner, samordning med andra myndigheter)
- Utbildningar om kontroll av internethandel till kommuner
- Deltagande i FLEP-arbetsgrupp

Den centrala gruppen bör bestå av personer med stor kontrollkompetens, juridisk kompetens, kompetens att bedöma risker och även kompetens när det gäller kosttillskott då en stor del av internethandel med livsmedel är kosttillskott eller liknande. Gruppens deltagare kan vara representanter från Livsmedelsverket, men även experter inom området från kommunerna under förutsättning att kommunernas deltagande kan finansieras med statliga medel.

Samtliga kommuners roll skulle bli att utöva kontrollen och vidta sanktioner eller andra åtgärder mot företag med internethandel. För att detta ska kunna ske på ett bra sätt krävs dock stöd och vägledning från Livsmedelsverket på en handgriplig nivå.

Kommuner och Livsmedelsverket behöver ha ett nära samarbete för att bygga upp en effektiv och professionell kontroll.

6.2.2 Förslag arbetsätt

För att kunna arbeta med internethandel behöver en plan tas fram årligen för hur kontrollen ska bedrivas. Planen bör innehålla prioriterade aktiviteter under året och vara förankrad hos kommunerna.

Den centrala gruppen bör samarbeta med de andra medlemsstaterna och framförallt de nordiska länderna i olika insatser för att tillse att internethandel med livsmedel blir säker och att konsumenter inte blir lurade.

6.2.3 Förslag prioriterade arbetsinsatser

Då arbetet med kontroll av internethandel inte förekommit inte bedrivits i någon större omfattning i Sverige så är det viktigt att hitta vad som ska prioriteras vid uppstarten av området. Följande förslag till prioriterade områden ges:

- Nationell kartläggning av internethandel med livsmedel
- Undersöka om nationellt register för internethandel kan vara möjligt
- Säkrare internethandel för konsumenter – samarbeta med betalningsföretag för säker betalning (sigill eller så kallade trusted seals) och lägg in krav på registrerad livsmedelsverksamhet som ett kriterium för säker betalning
- Informationsinsatser till konsumenter
- Informationsinsatser till företag
- Informationssida (varningssida för konsumenter) om ”osäkra” livsmedel som säljs från websidor som inte går att komma åt via svensk eller europeisk lagstiftning
- Samarbetsgrupp mellan myndigheter såsom Skatteverket, Tullverket, Läkemedelsverket och liknande
- Samarbete med branschorganisationer som Svensk digitalhandel och liknande
- Analys av försäljning av livsmedel via sociala medier

6.4 Kontroll i Stockholm

Vid en LOTS om internethandel på Livsmedelsverket i januari 2015 fick Stockholm i uppdrag att ta fram en information eller en lathund om hur man bedriver kontroll av internethandel. Informationen ska sedan läggas ut på livsteck.net, som är kontrollmyndigheternas interna forum för spridande av information om livsmedelskontroll. Informationen ska bland annat innehålla att internethandelsföretag ska registreras och få kontroll på samma sätt som andra livsmedelsföretag, hur kontroll kan utföras och lite om hur själva tekniken vid sökningar går till.

På så sätt kommer kunskapen som Stockholm genererat under året att kunna spridas till andra kommunala myndigheter.

Då det gäller kontrollen av internethandelsföretag i Stockholm så ingår det som första moment att få samtliga företag som är lokaliserade i Stockholm att bli registrerade som livsmedelsföretag. Detta arbete kommer att fortgå under våren 2015.

Efter det att registrering skett kommer i kontrollen av företagen att delas mellan den grupp som kontrollerar kosttillskott och den grupp som ansvarar för kontroll av matmäklare och huvudkontor. Företagen kommer att ingå i den ordinarie kontrollen.

Inget speciellt fokus på internethandel med livsmedel kommer att ske utöver detta under 2015 så det fortfarande råder oklarheter på central nivå om hur kontrollen ska bedrivas. Bland annat måste överenskommelsen mellan Konsumentverket och Livsmedelsverket revideras.

Beroende på hur området utvecklas under 2015 så kommer det troligtvis att finnas behov av ytterligare kontrollinsatser under 2016. Förhoppningsvis kan detta ske i samarbete med Livsmedelsverket och andra kommuner.

7 Bilagor

Bilaga 1 - Ordlista

Domän/domain

En numerisk adress till en dator eller webbsida på internet, som är kopplad till ett unikt registrerat namn. Man skriver in det registrerat namnet, som kopplas till adressen.

E-handel/internethandel

Försäljning på internet

FLEP-grupp

Food Law Enforcement Practitioners; grupp på EU-nivå där tjänstemän inom ett område träffas för att utbyta erfarenheter och arbeta med att förbättra kontrollen

Internet

En global sammankoppling av datornätverk som kommunicerar och överför data mellan varandra.

IP- adress

Ett unikt nummer som identifierar datorn eller annan enhet ansluten till internet, inklusive den fysiska geografiska platsen för den datorn.

Server

En dator som värdar webbsidor och andra data.

Nätverk

Sammankopplade datorer som utbyter/överför data mellan varandra.

RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed)

Ett system för varning om hälsovådliga livsmedel inom EU

Webbläsare

Datorprogram för hämtning och visning av information via world wide web; internet explorer

Webbshop

En digital plats på internet där man säljer och köper varor och tjänster.

Web crawler

Ett program som samlar in innehållet från webbsidor automatiskt.

Webplats/Websida/websajt

Plats på internet som innehåller information om en verksamhet eller ett ämne.

VPN (Virtual Private Network)

En säker anslutning eller "tunnel" mellan två punkter. VPN kan användas för att dölja användarens identitet då man inte kopplar direkt till internet, utan genom en server.

Plug-in/tillägg

Program för att anpassa en webbläsare med vissa funktioner.

Web host

Företag som erbjuder en server där man kan driva sin webbsida från.

Sökmotor

Ett webbaserat program som används söka, hämta och indexera information på Internet. för att upptäcka, in och.

World Wide Web (www)/webben

Ett sätt att använda internet genom att navigera mellan sammanlänkade webbsidor med en webbläsare.